

Kelionės privalumai

- **TIK GRŪDOJE** atnaujinta ir optimizuota bene plačiausia ir išsamiausia programa, papildyta Tanžeru ir mėlynojo miesto Šefšaueno lankymu!
- Dinamiškas, gyvas ir kontrastingas kelionės maršrutas, sudėliojantis spalvingą Maroko pažinimo mozaiką (gamta – kirsite Atlaso kalnus, pajusite karštą Sacharos alsavimą, istorija, kultūra – susipažinsite su ypač gausiu UNESCO paveldu – imperatoriškaisiais Maroko miestais, religija, politika).
- Maksimaliai subalansuotas šalies pažinimo ir poilsio režimas.
- Programos vinis – visos dienos pažintis su **didžiausia Žemėje Sacharos dykuma**, jos gyventojais klajokliais berberais ir tuaregais.
- Kruopščiai atrinkti marokietiško interjero viešbučiai – riadai, skanus maistas, paslaugus ir dėmesingas vietos personalas.
- Patikimi ir patikrinti Maroko partneriai.
- Profesionalus kelionės vadovas iš Lietuvos, kvalifikuoti vietiniai gidai.
- **Į kelionės kainą įskaičiuoti bilietai į lankytinus objektus.**
- [GRŪDOS kelionių į MAROKĄ nuotraukų albumas.](#)
- [GRŪDOS kelionės į MAROKĄ nuotraukų albumas \(nuotraukos L.Vytauto\).](#)
- [GRŪDOS kelionės į MAROKĄ nuotraukų albumas. \(nuotraukos D.Agnės\).](#)
- [GRŪDOS kelionės į MAROKĄ nuotraukų albumas. \(nuotraukos Jurgitos M. \).](#)
- [GRŪDOS kelionės į MAROKĄ nuotraukų albumas. \(nuotraukos Paulės P.\).](#)
- [GRŪDOS kelionės į MAROKĄ nuotraukų albumas. \(nuotraukos Jurgitos M. 2025 03 18.\).](#)
- **Marokas - kitoks pasaulis Europos pašonėje.**
- **Magiškasis Marokas: senųjų tradicijų ir burtų keliais.**

Profesionali kelionės vadovė Jurgita Mockevičiūtė - arabų kraštų ir islamo žinovė

Arabiškąją tapatybę matuojusi pastaruosius porą dešimtmečių – lygiai nuo tada, kai rašiklis mano rankoje kardinaliai pakeitė kursą ir paneigdamas prigimtinius dėsnius pradėjo judėti iš dešinės į kairę negrabiai brėždamas pirmąsias arabiškas raides Kairo islamiškos kalbų mokyklos suole. Lingvistinis užsidegimas ilgainiui nubloškė į platų arabų pasaulį, kurį godžiai kasdien tyrinėju lig šiol – tiek keliaudama per jo geografiją, tiek per jo vadovėlių puslapius, o šiuo metu – dar ir arabų literatūros kūriniams padėdama pirmą kartą prabilti lietuviškai.

Į arabų ir kitus islamiškus kraštus grupes pradėjau lydėti prieš 14 metų ir nuo to laiko arabų pasaulis tapo mano namais, mano širdies tvinksniais, mano vandeniu ir oru.

Arabų kraštai – ko gero, viena labiausiai nesuprastų ir neįvertintų kultūrų. Mažai kas besusimąsto (ar žino), kad arabų kraštai yra mūsų patogaus kasdienio gyvenimo antrasis lopšys – kad kiekvienas mūsų kasdien per pirmąsias ryto valandas pasinaudojam patogumais, už kuriuos turėtume būti dėkingi bent tuzinui arabų mokslininkų ir išradėjų. Prašalaičiui arabų kraštai ne iš karto atsiveria, bet atkaklus noras suprasti yra raktas, įveikiantis net kiečiausias spynas.

Tad nerkim kartu į Maroką – šalį, kuri savo užburiančiomis spalvomis ir šešėliais netrunka sugadinti akis, o savo istorijomis – pavogti širdį!

**Į kelionę vykstantis vadovas pažymėtas prie konkrečios kelionės datos. Dėl objektyvių priežasčių kelionės vadovas gali keistis.*

Kelionės aukso fondas

- **Rabatas** – kupolų ir minaretų miestas (UNESCO kultūros paveldas).
- **Tanžeras** - uostamiestis, įsikūręs vakarinėje Gibraltaro sąsiaurio pakrantėje, Spartelio iškyšulyje („Cap Spartel“) – vietoje, kur susitinka Atlanto vandenynas ir Viduržemio jūra.
- **Šefšauenas** - mėlynasis Maroko perlas.
- **Volubilis** - vienas geriausiai išsilaikiusių romėnų miestų ne tik Maroke (UNESCO kultūros paveldas nuo 1997m.), bet ir visoje Šiaurės Afrikoje.
- **Moulay Idriss** (Šventasis miestas), svarbi Šiaurės Afrikos piligrimystės vieta, įsikūręs vaizdingoje kalnų įduboje vulkaninės uolos pašonėje.
- „Tarsi medumi išteptas“ geltonasis **Meknesas** – vienas iš keturių imperatoriškųjų miestų, dažnai vadinamas Maroko Versaliu (UNESCO kultūros paveldas).
- **Fesas** – seniausias ir turtingiausias Maroko imperatoriškasis miestas, kultūrinė ir religinė šalies sostinė.
- **Feso senamiestis** (UNESCO paveldas nuo 1981 m.) – vienas didžiausių islamo pasaulyje – tikras gatvelių, kurių priskaičiuojama iki 9000, labirintas.
- **Didingieji Atlaso kalnai** – įspūdingi vaizdai į neapbrėptus tolius, baltas viršūnes, kalnų slėniuose sutūpusius berberų

kaimus.

- **Kelionė džipais po Sacharą, mėtų arbatos puodelis klajoklių šeimoje, oranžinis saulėlydis linguojant ant kupranugario** – „dykumų laivo“ – nugaros per begalinę, absoliučią tylą...
- Ypač **egzotiška vakariėnė ir nakvynė dykumos stovyklavietėje berberų palapinėse** (haimose) po giliu ir amžinu Afrikos dangumi.
- **Todros upės tarpeklis**, dar vadinamas Maroko Didžiuoju kanjonu, vienas iš 12 įspūdingiausių pasaulio kanjonų.
- **Skoura oazė** – didžiulis palmių miško labirintas, garsus savo molio tvirtovėmis (kasbomis).
- Atlaso kalnuose įsikūrusi **Quarzazatė** – Maroko kino sostinė, vadinama „durimis į dykumą“.
- **Ait Benhaddou** – viena žymiausių ir fotogeniškiausių šalies tvirtovių (UNESCO pasaulio paveldas nuo 1987m.).
- Rausvasis **Marakešas** dėl savo ypatingo grožio V. Čerčilio pavadintas „Sacharos Paryžiumi“.
- Garsioji Marakešo aikštė **Džema el Fna** – neregėtai romantiška, amžinai šurmuliuojanti vieta, kur kasdien vyksta gyvas, nesurežisuotas spektaklis.
- Pasivaikščiojimas po **Marakešo mediną** (UNESCO kultūros paveldas nuo 1985m.) – tai kelionė į auksinį Maroko pasakų pasaulį.
- **Poilsis ir pramogos Atlanto vandenyno pakrantėje Es Saviro kurorte** – „Afrikos vėjų mieste“.
- **Kasablanka** – didžiausias ir kosmopolitiškiausias Maroko miestas, žavintis maurų ir art deco architektūros simbioze.
- **Hasano II mečetė** Kasablankoje – vienas gražiausių religinių pastatų pasaulyje.
- Gurmaniškieji kelionės prieskoniai: **nakvynė riade, berberų palapinėje dykumoje**, atpalaiduojantis **hamamas**, rytietiško turgaus vilionės, **saldieji vaisiai** ir aromatingas **kaljano dūmas**...

Dabar svajonių karavanas juda tolimo Juodojo žemyno link. Čia patekti geriausia dviem būdais – arba skristi stebuklingu kilimu, arba keliauti su GRŪDA, o dailiai nuaustą kilimą ir riestasnapius Aladino batus įsigyti kelionės metu. Mes padėsime jums praverti stulbinamais įspūdingais paauskuotus vartus į ryškį, įvairų, besikeičiančią Afriką. Ji prasideda ties Maroko karalyste, kurią nuo Europos skiria tik Gibraltaro sąsiauris. Permainingi šio Šiaurės Afrikos lopinėlio peizažai – tai pasažas, kuriame iki šiol prasilenkia čiabuvių berberų ir užkariautojų arabų kultūros bei kolonijinė praeitis. Jį skalauja Atlanto vandenynas, paliečia Viduržemio jūros bangos, o dengia Atlaso ir Rifų kalnai. Pietuose rausvų lygumų proza pereina į saulės auksinamos Sacharos poeziją. Ten su savo neišskiriamais palydovais – kupranugariais per amžius klajoja beduinai. Tai – dalelė Maroko, kuris įamžintas ir kino esteto Bernardo Bertoluccio dramoje „Perskeltas dangus“. Tačiau viskam, ką išvysite jūs, vieno filmo nepakaktų. Keliaudami rasite atsakymus į daugybę keistų, jaudinančių ar visiškai paprastų klausimų. Pavyzdžiui, ko ožkos įsiropščia į medžius? Kodėl argano aliejus vadinamas baltuoju Maroko auksu, o be proto saldi mėtų arbata – Maroko viskiu? Kuo rožių vanduo stebuklingas? Kur pakvimpa apelsinai? Kaip ruošiamas gardusis tadžinas? Galiausiai – koks paukštis sieja Lietuvą ir Maroką?

O kokia gausybė atradimų laukia garsiuose Maroko miestuose! Jie skiriasi ne tik istorija, bet ir spalvomis. Grožėkitės karalių rūmais ir riadais, ir jums atsivers arabiška estetika. Aplankykite mečetes, ir pajusite stiprią islamo dvasią. Leiskite sau paklaidžioti po medinas – senuosius tūkstančių gatvelių labirintus, ir prisiliesite prie marokiečių kasdienybės. O nakties sutemose, kai kaljano dūmai jau maišysis su rūku, stebėsite, kaip tikrovė paslaptingai susilieja su pasakų sferomis. Antai raibuliuojančioje Marakešo aikštėje būriuojasi gyvačių kerėtojai, ugnies žonglieriai, pilvo šokėjos, senės žolininkės, pasakoriai... Gal ir jums gyvybingoje minioje pasiseks sutikti žilagalvį, kuris paseks išmintingą istoriją. O gal, atidarę pažinties su šiuo užburiančiu pasauliu vartus, pasaką rasite savo sielos gilmėse.

Kelionės programa

1 diena. Skrydis: Vilnius – Marakešas. Skrydis iš Vilniaus į Marakešą su persėdimu viename iš Europos miestų (galimas skrydis ir į Kasablankos oro uostą).

Sutvarkę įvažiavimo į šalį formalumus vyksite į viešbutį poilsiui. **Nakvynė viešbutyje.**

2 diena. Marakešas – Kasablanka – Rabatas. Šiandien pradėsite pažintį su **Maroku** - tūkstančio ir vienos nakties šalimi, pasak rašytojo T. Shaho, nuostabia magiška karalyste kultūrų kryžkelėje. Netrukus patirsite, kad Maroke viskas kitaip: kitos tradicijos, kiti papročiai, kitoks laiko suvokimas ir žmonių elgesys. Po pusryčių keliausite į **Kasablanką** - didžiausią ir kosmopolitiškiausią šalies miestą, bei vieną iš pagrindinių Šiaurės Afrikos verslo centrų ir uostų. VII – VIIIa. Kasablankos vietoje buvo berberų gyvenvietė Anfa. XVa. atvykėliai šį, prie Atlanto vandenyno įsikūrusį miestą, praminė „baltuoju namu“ (port. „casa branca“, ispan. „casa blanca“, arab. „dar al – Baida“). Ekskursijos metu aplankysite **Mahometo V aikštę**, kurioje grožėsitės maurų ir art deco architektūros simbioze. Neliksime abejingi išvydę **Hasano II mečetę**, kurioje gali melstis iki 25 tūkst. žmonių (prieigose – net iki 80 tūkst. žmonių). Tai vienas gražiausių religinių pastatų pasaulyje, dydžiu nusileidžiantis tik Charamo mečetei Mekoje. Pastatyta ant uolėto ir bangų daužomo Atlanto vandenyno kranto, ji stebina užmoju ir prabanga, o ypač – rekordinio 210m aukščio minaretu. Pageidaujantys už papildomą mokestį galės apžiūrėti mečetės vidų. Toliau vyksite į šalies sostinę, antrą pagal dydį Maroko miestą - **Rabatą**, dar vadinamą kupolų ir minaretų miestu. 2012m. įtrauktas į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą, Rabatas suderina arabišką – musulmonišką praeitį ir vakarietišką modernizmą. Ekskursijos po miestą metu pravažiuosite imponantiškus **Karališkuosius rūmus**, kuriuos puošia ištaigingi **Bab Rouah “vėjo vartai”**. Apžiūrėsite 44m aukščio **Hasano bokštą** - nebaigtos statyti mečetės minaretą (jis buvo statomas kaip didžiausias minaretas pasaulyje, tačiau po sultono mirties statybos sustojo). Vėliau lankysite moderniosios architektūros šedevrą **Mahometo V mauzoliejų** (karaliaus ir jo dviejų sūnų kapavietes), **Udajo** tvirtovę (kasbą), kurios besikartojančiu, palmių lapus primenančiu motyvu dekoruoti vartai yra laikomi vieni gražiausių visame islamo pasaulyje, o skendinčiame gėlėse Andalūzijos stiliaus sode mėgsta laiką leisti Rabato moterys. Vakariėnė. **Nakvynė viešbutyje arba riade (marokietiško stiliaus viešbutyje).** Jūsų laukia dar viena egzotiška patirtis – nakvynė riade. Riadas – senoviniai tradiciniai pasiturinčio marokiečio namai

su atviru vidiniu kiemu, kur čiurlena fontanai, čiulba paukščiai ir veši sodai. Pats žodis „ryad“ reiškia sodą, nes šio statinio centre visada turi būti atvira erdvė augalams ir mažam baseineliui. Tik uždarame riado kieme musulmonės galėjo pasirodyti visu savo grožiu be galvą dengiančios hidžabos. Dabar riadai prisikelia naujam gyvenimui – pajusti tikrąjį Maroko dvasią kviečia čia įsikūrę viešbučiai ir restoranai.

3 diena. Rabatas – Tanžeras – Šešsauenas. Pusryčiai. Po pusryčių vyksite į daugiakalbį ir daugiakultūrį miestą-uostą – **Tanžerą**. Uostamiestis įsikūręs vakarinėje Gibraltaro sąsiaurio pakrantėje, Spartelio iškyšulyje („Cap Spartel“) – vietoje, kur susitinka Atlanto vandenynas ir Viduržemio jūra. Lankysite ne tik iškyšulį, bet ir netoliese esančią **Heraklio olą**. Legenda byloja, jog prieš atlikdamas vienuoliktąjį Olimpo dievų paskirtą užduotį, būtent šioje oloje ilsėjosi pats Heraklis, todėl šiai vietai ir duotas jo vardas. Įėjus į olos vidų, galima išvysti ertmę, kuri primena Afrikos žemyno formą, o pro ją atsiveria nuostabus Atlanto vandenyno vaizdas. Vėliau su miestu susipažinsite iš arčiau – lankysite moderniąją miesto dalį **Ville Nouvelle, Maroko karaliaus vasaros rezidenciją** bei ant kalno šlaito išsidėsčiusią senąją miesto dalį – **Mediną**. Čia galima ne tik pasivaikščioti po siauras gatves, paskanauti vietinių jūros gėrybių, bet ir pasigrožėti Gibraltaro sąsiauriu. Vėliau vyksite į **mėlynąjį Maroko perlą – Šešsaueną**. Šešsaueno senamiestis garsus savo mauriška architektūra. Tačiau keliautojus labiausiai stebina ne statinių linijos, o jų spalva. Pastatai nėra nei balti nei gelsvi, kaip įprasta Viduržemio jūros pakrantės miestams, o mėlyni! Mėlyna spalva nudažytos ne tik pastatų sienos, bet ir suoliukai, durys, laiptai... Toks mėlynumas mieste sukuria magišką atmosferą, o jausmas, vaikštinėjant po siauras melsvas gatves, neeilinis – tarsi būtum vandenyno dugne. **Nakvynė viešbutyje arba riade.**

4 Šešsauenas – Volubilis – Moulay Idriss – Meknesas – Fesas. Pusryčiai. Po pusryčių tęsime pažintį su šiaurės Maroku. Vyksite į **Volubilį** (įkurtą IIIa.) – vieną geriausiai išsilaikiusių romėnų miestų ne tik Maroke (UNESCO kultūros paveldas nuo 1997m.), bet ir visoje Šiaurės Afrikoje. Antikos laikais šis miestas buvo Romos valdžios administracinis centras. Artėjant link Volubilio, jau iš tolo matyti įspūdingos kolonos ir arkos. Apžiūrėsite Forumo aikštę, Baziliką, Kapitolijų, romėniškų vilų fragmentus su labai gerai išlikusiomis mozaikomis. Nuo Triumfo arkos atsivers nuostabi panorama į visą antikinį miestą, kuris neabejotinai paliks įspūdį net ir daug romėnų griuvėsių mačiusiam keliautojui. Vėliau esant galimybei užsuksite į šalia esantį **Moulay Idriss** (Šventąjį miestą), svarbią Šiaurės Afrikos piligrimystės vietą. VIIIa. miestas įkūrė pranašo Mahometo anūkas Maroko sultonas Moulay Idriss vaizdingoje kalnų įduboje vulkaninės uolos pašonėje. Moulay Idriss centras lyg skruzdėlynas aplipęs mažyčiais kvadratiniais bestogiais namais ir šventyklomis. Gamtinė aplinka ypač harmoningai dera su šventojo miesto dvasia. Trumpa pažintis su miestu. Toliau kelionę tęsime į **Meknesą**, vieną iš keturių „Imperiškųjų Maroko miestų“ (UNESCO kultūros paveldas nuo 1996m.), ilgą laiką buvusį karališkųjų vizitų rezidenciją, dėl buvusios didybės dažnai vadinamą Maroko Versaliu, kurio istoriją 11-ame šimtetyje pradėjo rašyti berberai. Atvykę iš sausringų kraštų, jie čia rado gausybę vandens, derlingas žemes ir alyvmedžių giraites. Anksčiau miestas taip ir buvo vadinamas – Alyvų Meknesu. Sultonas Mala Ismailas (atėjęs į valdžią 1672 m. ir valdęs 55 metus), šį miestą pavertė galinga tvirtove, apjuosdamas jį milžiniškom gynybinėmis sienomis su įspūdingais vartais, pastatydamas daugybę mečečių, rūmų, grūdų saugyklą, žirgyną. Kiekvienas miestas Maroke turi savo spalvą. Meknesas – geltonasis. Visos senamiesčio gatvelės lyg medum išteptos, siauros, dažnai net rankų skersai neišėina ištiesti... Įžengę pro įspūdingus **Bab el Mansour vartus**, vietinių vadinamus „vartais iš praeities į ateitį“ pateksite į imperatoriškąjį miestą, kur lankysite nuožmaus valdovo **Mala Ismailo mauzoliejų**. Meknesas garsėja vienomis didžiausių visoje šalyje prekyviečių, kur kiekvienas kvartalas – tai skirtingas turgus, dėliojantis įdomių veidų, spalvų, egzotiškų kvapų ir garsų mozaiką... Iš Mekneso vyksite į **Fesą**. Vakariene. **Nakvynė viešbutyje arba riade.**

5 diena. Fesas.. Pusryčiai. Šiandien Jūsų lauks pažintis su seniausiu ir turtingiausiu Maroko imperatoriškuoju miestu – **Fesu**, kultūrine ir religine šalies sostine. Fesas – vienas iš geriausiai pasaulyje išlikusių arabų miestų, pirmoji arabų dinastijos sostinė, turinti unikalų senamiestį. **Fes el Bali** medina (senamiestis – UNESCO paveldas nuo 1981m.) yra vienas didžiausių islamo pasaulyje – tikras gatvelių, kurių priskaičiuojama iki 9000, labirintas. VIIIa. miestas įkūrė Moulay Idriss I, iš aukso ir sidabro nulieta kauptuku pažymėjęs ribas, kur turėjo iškilti pirmoji arabiškojo Maroko karalių dinastijos tvirtovė. XIIIa. Fesas tapo vienu svarbiausių pasaulio miestų, kuriame klestėjo amatai ir mokslas. Matematikos, astronomijos, medicinos pasiekimai vėliau per maurų valdomą Ispaniją pasiekė ir Europą. Miestas buvo karavanų kelių sankirtoje tarp Viduržemio jūros pakrančių gyvenviečių ir juodosios Afrikos žemyno. Tai skatino prekybą ir amatų klestėjimą. Dabar Fesas yra didelis modernus miestas, kuriame gyvena daugiau kaip pusė milijono gyventojų, plačiomis gatvėmis tarp daugiaaukščių pastatų plaukia automobilių srautas, bet, žengęs kelis žingsnius į šalį, tarsi mostelėjęs burtų lazdele, patenki į viduramžiais plakančią jo širdį. Dėl įspūdingo fasado ir bronzinių vartų verta stabtelėti prie **Karaliaus rūmų**, statytų XIII – XIVa. Merenidų dinastijos valdymo laikais. Dabartinis šalies valdovas kasmet praleidžia bent keletą savaičių šiuose didžiuliuose rūmuose savo vizitų mieste metu. Užsukę į XIVa. įkurtą seniausią Maroko istorinį žydų rajoną – **mellah**, nerkite į pačią Feso medinos **Fes el Bali** gelmę. Vaikščiodami siauromis vingiuotomis gatvelėmis, gėrėsitės ilgakakliais minaretais, didingomis mečetėmis, mozaikų raštais, sienų raižiniais, elegantiškais vidiniais kiemais su fontanais. Lankysite **Bou Inania medresę**, gražiausią Merenidų epochos paminklą, pastatytą XIVa., apžiūrėsite vandens laikrodį (XIVa.), kurio mechanizmo paslaptis mirė kartu su meistru. Pamatysite **Moulay Idriss II mauzoliejų** ir **Kairaouine mečetę**, statytą IXa., prie kurios glaudžiasi 859 m. įkurta biblioteka, davusi pradžią seniausiam arabų pasaulio universitetui. Vėliau aplankysite garsiąją **El-Attarine medresę** – dar vieną Merenidų architektūros šedevrą, pastatytą sultono Abu Saido 1325 metais. Kaip ir visos medresės, taip pat ir ši yra gausiai dekoruota. Prieš pasukdami į amatininkų kvartalą, stabtelkite prie **Nejjarine** mozaikinių sienų fontano. Fesas garsėja savo amatais. Visos gatvelės vėliau ar anksčiau atveda į žymiausią medinos vietą - **odų raugyklą**. Čia dirba tik vyrai, odos vis dar atgabenamos asiliukais, o kvapas riečia nosį kaip ir prieš šimtą metų. Iš marokietiškos odos gaminami aukščiausios kokybės dirbiniai: batai, rankinės, odiniai drabužiai. Labiausiai vertinama ožkos oda, naudojama knygų viršeliams gaminti. Turėsite laiko pašminuoti po keramikų dirbtuvėles, kilimų audyklas, vaistines ir kosmetikos parduotuvėles. Argano aliejus, vadinamas baltuoju Maroko auksu, viena geidžiamiausių dovanų. Esant galimybei (už papildomą mokestį) **Maroko meno ir amatų muziejaus Batha** lankymas. Elegantiškuose XIXa. pabaigoje statytuose rūmuose įkurtas muziejus garsėja viena geriausių Maroke medžio raižinių, berberų kilimų, keramikos ir juvelyrikos dirbinių kolekcija. Vakare Jūsų lauks pažintis su maisto gamtinio tradicijomis, naudojamais prieskoniais, skonį deriniais (marokietiško maisto gamtinio pamoka – vakariene. Pastaba: maisto gamtinio pamoka gali būti rengiama kitame Maroko mieste). Maroko virtuvė kvepia prieskoniais, alyvų aliejumi, sandalmedžio bei rožių vandeniu ir, žinoma, mėtomis, iš kurių čia, šnabždant padėkos maldas Aukščiausiajam, verdama garsioji mėtų arbata, dar vadinama Maroko viskiu. Maroko virtuvei išskirtinumo suteikia tradiciniai prieskoniai, kurių kvapai sklindo medinų turguose. Pusryčiams patiekiamos šviežios bandelės, pyragėliai, įvairių rūšių duona, medus, šviežias ožkų sūris, naminis sviestas, alyvuogių ar Argano aliejus. Pietums prieš pagrindinį patiekalą siūlomos šviežios salotos, paruoštos iš pomidorų, agurkų, svogūnų, žaliųjų paprikų ir kalendry, arba virtos daržovių salotos su prieskoniais. Viena populiariausių triubų – harira. Ji gaminama iš pomidorų, mėsos, lešių ir mažų makaronų.

Labai soti ir valgoma kaip pagrindinis patiekalas, ypač šventąjį ramadano mėnesį. Maroko virtuvėje yra daug išskirtinių, įdomių pagrindinių patiekalų. Vienas populiariausių kuskusas, dažniausiai valgomas penktadieniais ar švenčių dienomis. Jis patiekiamas su daržovėmis, mėsa, razinomis, avinžirniais ir padažu. Kitas populiarius patiekalas – tadžinas – yra berberų kilmės. Tai mėsos ir daržovių troškiny, gaminamas to paties pavadinimo moliniame troškintuve piltuvėlio formos dangčiu. Gaminant tadžiną, daržovės ir mėsa sudedami sluoksniais, įpilama labai nedaug vandens ir troškinama kelias valandas, kol vanduo visiškai susigeria, o produktai tampa minkšti. Maroke valgoma daug jautienos, žuvies, kalakutienos. Ypač mėgstama vištiena su alyvuogėmis ir marinuotomis citrinomis, svogūnais ir migdolais. Pietūs paprastai užbaigiami lėkšte šviežių vaisių ir tradicine mėtų arbata. Skanaus! **Nakvynė viešbutyje arba riade.**

6 diena. Fesas – Ifrane – Zizo upės slėnis – Erfudas – Merzouga (Sacharos dykuma). Pusryčiai. Po pusryčių vyksite link Sacharos dykumos. Sustosite žavingame **Ifrano** miestuke, vadinamame „Maroko Šveicarija“. Tai prancūzų pamėgtas slidinėjimo kurortas dinguose, žaluma apaugusiuose kalnuose. Toliau maršrutas drieksis per **Atlaso kalnus** - didžiausią kalnų grandinę Šiaurės Afrikoje, vadinamą „kalnų kalnais“. Besikeičiantis reljefas dovanos įspūdingus vaizdus į neaprepiamus tolius, baltas kalnų viršūnes, kalnų slėniuose sutūpusius berberų kaimus. Pravažiuosite **Zizo upės slėnį**, kur stabtelėsite pasigrožėti palmių oazėmis. Būtent čia užauginamas didžiausias šalyje datulių derlius. Kraštovaizdis pamažu keisis – didingi kalnai užleis vietą bekrastei dykumai. Paskutinioji žalioji oazė prieš dykumą yra **Erfudo** miestas, kuris vadinamas vartais į Sacharą. Marso paviršių primenančios dykumos apylinkės nuo seno žavi ne tik keliautojus, bet ir kino kūrėjus. Čia buvo filmuojamos kai kurios scenos iš tokių filmų kaip „Mumija“, „Žygiuok arba mirk“, „Persijos princas: laiko smiltys“. Atvykę į dykumų perlą vadinamą **Merzougos** miestelį, įsikursite dykumos viešbutyje. Merzouga puikiausia vieta mėgautis dykumos grožiu, didžiulėmis kopomis, kurias besileidžianti saulė nudažo raudonais, geltonais, rudais ir pilkais atspalviais. Vakarienė ir **nakvynė Merzougoje dykumos viešbutyje.**

7 diena. Sacharos dykuma. Sakoma, jog, nepamatęs Sacharos dykumos – didžiausios Žemėje, kuri užima beveik trečdalį Afrikos žemyno ir driekiasi per 11 šalių (Tunisą, Vakarų Sacharą, Maroką, Mauritaniją, Malį, Alžyrą, Libiją, Egiptą, Nigerį, Čadą, Sudaną), nepajusi tikrojo Maroko. Ji yra beveik tokio pat dydžio kaip Amerika arba Europa, o už Lietuvą didesnė net 130 kartų. Kaip vienintelė tikra pusiaujyje esanti dykuma, Sachara yra viena karščiausių vietų pasaulyje. Temperatūra čia gali pakilti net iki 58°C. Stiprūs, nenusipėjamos krypties vėjai gali pūsti ištisas dienas, viską savo kelyje padengdami didžiuliu kiekiu dulkių ir smėlio. Sacharos kraštovaizdis nepaprastai įvairus – daugiau kaip ketvirtadalį dykumos sudaro smėlis, likusią dalį – žvyru padengtos lygumos, sezoninių upių vagos, uolomis nusėtos plynaukštės ir vulkaninės kilmės kalnai. Daugybė judančių smėlio kopų vadinamų „ergs“, aprėpia šimtus kilometrų ir gali siekti iki 170 metrų aukščio. Šiaurinėje dalyje vyrauja sausas subtropinis klimatas su dviem lietingais sezonais, o centrinėje ir pietinėje – sausas tropinis klimatas. Vakariname krante dėl šaltos Kanarų srovės susidarė siauras gausus augmenijos pakrantės atolo ruožas, kuriame vėsiu negu likusioje dykumos dalyje. Daugumoje Sacharos vietų kritulių kiekis nepakankamas ir permainingas – vidutiniškai jis būna mažesnis negu 7,5 centimetro per metus. Augalai ir laukiniai gyvūnai yra labai prisitaikę, kad išgyventų. Dykumai būdingos rūšys: Afrikos lapė, raguotoji angis, dykumos šoklys, einis, dykumos ežys, dorcas gazelės. Atlaso kalnuose pasitaiko leopardų, kilniųjų erelių ir muflonų. Pati dykuma stulbina savo dydžiu – naktį, kada oras gaivus, atrodo jog žvaigždės yra taip arti, kad galėtum paliesti, o tyla – nesudrumsčiama. Dykumos gyventojai sako, jog, nutilus vėjui, Sacharoje galima išgirsti, kaip sukasi žemė.

Pusryčiai. Visa diena skirta pažinčiai su Sacharos dykuma, jos gyventojais klajokliais berberais ir tuaregais. Ši diena ne vienam turistui gali tapti programos vinimi – juk ne kasdien pasitaiko galimybė keliauti po didžiausią pasaulio dykumą.

Po pusryčių sėdę į džipus (už papildomą mokestį) pusdieniui vyksite patyrinėti dykumos ir susipažinti su jos gyventojais (nepageidaujantys išvykos gali likti viešbutyje poilsui prie baseino). Mažame autentiškame **Hassi Labied** kaimelyje apžiūrėsite drėkinimo sistemą. Netoli Merzougos pravažiuosite **Dayet Srji ežerą**, kuris pavasarį privilioja būrius rožinių flamingų bei gausybę laukinių gyvūnų. Aplankysite **Khemliya** kaimelį, kuriame gyvena juodaodžių vergų palikuonys, išeiviai iš Sudano. Pasimėgavę puodeliu mėtų arbatos ir Gnaoua muzika, įveikdami smėlio kopas, kelionę tęsėte per Sacharos dykumą link Alžyro sienos. Čia lankysite klajoklių šeimą, įsikūrusią berberų palapinėse bei prižiūrinčią galvijų, ožkų ir kupranugarių bandas. Gyvendami dykumoje labai rūšiomis sąlygomis jie išmoko išlikti, apsisaugoti nuo ligų, apsirūpinti maistu, augindami gyvulius ir datulines palmas. Kaip Alachas apgyvendino žemę pasakojama vienoje beduinų, dykumų gyventojų legendoje: „Kurdamas žmogų, Alachas naudojo minkštą molį, kuriam įkvėpė gyvybę. Baigęs darbą pamatė, kad molio šiek tiek liko. Tada padalino tą molį į dvi dalis ir iš vienos nulipdė datulių palmę, iš kitos – kupranugarį. Todėl palmė yra žmogaus sesuo, o kupranugaris - brolis.“ Vienos seniausių tautų žemėje, laisvos ir išdidžios genties žmonės tuaregai vyrai dėvi indigu dažytą veido apdangalą, siekdami apsisaugoti nuo dykumų smėlio. Šio apdangalo dažai per ilgą laiką įsigirdavo į veido odą, todėl tuaregai dar vadinami mėlynaisiais žmonėmis, kurie keliautoją užburia ne tik išmoningais žydros spalvos apdangais – ir jų mene vyrauja ši gaivi spalva, simbolizuojanti giedrą dangų. Pabendravę su klajoklių šeima, iš arti pamatę jų gyvenimo būdą, sugrįšite į viešbutį poilsui ir pasiruošimui kelionei į dykumą kupranugariais. Kad kupranugaris tikras „dykumų laivas“ įsitikinsite, kai, lydimi dykumų klajoklių, linksmai linguosite ant jo nugaros per begalinę, absoliučią tylą, saulei slepiantis už horizonto, o dangui ir smėlynams koketiškai nusidažant raudona, ornažine ir net persiko spalva. Beduinai sako, kad kupranugaris ras tą oazę, kurioje nors kartą yra ganėsis. Klajokliai seka tokią pasakėlę apie kupranugarį ir stepių vištą. Stepčių višta sako: „Aš padėdau kiaušinius į smėlį, leidžiuosi kelių dienų kelionėn, o po to grįžtu perėti“. Kupranugaris atsako: „Jei mano motina man dar tebesant pilve, gėrė iš kokio šulinio, tai aš lengvai galiu jį susirasti ir atsigeriti“. Pasigėrėję saulėlydžiu, apsistosite berberų palapinėse (haimose), kur įrengti kambariai su lovomis. Ragausite tradicinio klajoklių maisto, paruošto ant gyvos ugnies. Po skanios vakarienės vyks šokiai aplink laužą skambant būgnams... Dažnai net nesusimąstome, kokia galinga, didinga ir rūsti yra dykuma. Ji gali išdžiovinti ežerus, palaidoti miestus ir dirbamos žemės laukus, taip pat ji gali suteikti prieglobstį ir namus. Dykuma spinduliuoja keistą magiją, vienu metu būdama tokia pavojinga, ir tokia švelni savo aksominės smilties glamone. Net ir dangus dykumoje yra kitoks. Didžiulis, juodas, platus jis beria žvaigždės tiesiai ant galvos... Net nespėji kiekvienai sugalvoti noro, grimzti į šiltą tylą ir, galbūt, į save... **Nakvynė dykumos stovyklavietėje berberų palapinėse (haimose) po giliu ir amžinu Afrikos dangumi yra ypač egzotiška.**

8 diena. Merzouga – Tinerhiro oazė – Todros tarpekis – Dades slėnis – Skoura oazė – Quarzazatė. Ryte pasitiksime virš smėlio kopų kylančią saulę, kuri dovanos Jums dar vieną puikią, naują dieną. Fotografuosite dykumą, stebėdami saulės ir šešėlių žaismą. Pausryčiauvę, tęsėte kelionę po pietinį Maroką. Paliksime magiškąją dykumą ir rytinėmis Atlaso kalnų papėdėmis važiuosite link **Tinerhiro oazės**, pravažiuavę ją keliausite **Todros upės tarpekliau**, dar vadinamu Maroko Didžiuoju Kanjonu, kuriuo tekančią upę supa į 160m aukštį kylančios didingos uolų sienos. Šis 40km ilgio kanjonas yra įtrauktas į 12-kos įspūdingiausių kanjonų pasaulyje sąrašą. Patys įspūdingiausias yra paskutiniai 600

Todros kanjono metru, kur jis susiaurėja iki 10m pločio. Kelionę tęsime „tūkstančio tvirtovių“ keliu, vingiuojančiu pro palmių giraites. Toliau kelias veda **Dades upės slėniu**, kuriame pavasarį pražysta tūkstančiai įvairiaspalvių rožių, iš kurių žiedlapių gaminamas kvapnus aliejus ir rožių vanduo, laikomi sveikatos ir jaunystės eliksyras. Esant galimybei, stabtelsite rožių karalystėje (El-Kelaa M'Gouna oazė). Atvyksite į **Skoura oazę** – didžiulį palmių mišką (auga apie 140 000 palmių), garsų savo tvirtovėmis (kasbomis). Čia, palmių labirintuose stūkso daugybė kasbų – iš molio mišinio pastatytų tvirtovių, kurių dalis išliko nuo XVIII – XIX amžiaus. Vienos įspūdingiausių Amridil tvirtovės (kasbos) atvaizdas puošė senąjį 50 dirhamų nominalą. Vakare pasieksite „durimis į dykumą“ vadinamą **Quarzazatės** miestą, Maroko kino sostinę, įsikūrusią Atlaso kalnuose, 1160m aukštyje. Miestas išsiskiria jam būdinga gynybine architektūra su gausybe tvirtovių. Vakarienei ir nakvynėi Quarzazatėje viešbutyje arba riade.

9 diena. Quarzazatė – Ait Benhaddou – Tichka perėja – Marakešas. Pusryčiai. Po pusryčių lankysite senąją miesto dalį ir Taourirt tvirtovę (kasbą). Netrukus pajusite, kad Marokas – ne tik pasakų, bet ir kino šalis. Quarzazatė – „durys į dykumą“, tai durys ir į kino industrijos užkulius. Esant galimybei, lankysite vieną didžiausių kino studijų pasaulyje, užimančią beveik 30 tūkst.m² plotą, „**Atlas Corporation**“, kurią 1983 metais įkūrė verslininkas M.Belghmi. Čia gimė ne viena istorinė, nuotykinė ir romantinė drama. Milžiniškoje teritorijoje galima aplankyti senovinio turgaus, Cezario rūmų, egiptietiško šventyklų, romėnų amfiteatro ir tibetiečių šventyklų imitacijas, naudotas tokiuose filmuose kaip „Persijos princas: laiko smiltys“, „Babelis“, „Asteriksas ir Obeliksas: misija Kleopatra“, „Mumija“, „Gladiatorius“, „Aleksandras Makedonienis“, „Arabijos Lorensas“ ir kt. Studijoje įsikūrė įvairiausių stilių ir laikotarpių drabužių bei dekoracijų dirbtuvės, turistams prieinama gausybė sinefiliškų eksponatų. Mieste lankėsi ir filmavosi garsiausi pasaulio aktoriai. Nuotraukos autorius: Alfredas Martynas Sviklas Kelionę tęsime link vienos žymiausių, gražiausių ir geriausiai išsilaikiusių šalies tvirtovių (kasbų) **Ait Benhaddou** (UNESCO pasaulio paveldas nuo 1987m.), kuri buvo tarpinė stotelė karavanams, keliausiesiems į Sacharą su druskos kroviniu, o grįždavusiems su auksu, dramblio kaulu ir vergais. Pateksite į kitokią, senoviską, bet tarsi jau kažkur matytą pasaulį, nes čia buvo filmuoti tokie garsūs filmai kaip „Jėzus iš Nazareto“, „Mumija“, „Gladiatorius“, „Arabijos Lorensas“... Ait Benhaddou siauros gatvės, akmenų luitai, dykvietės ir kalnų panorama buvo puikios dekoracijos šiems filmams. Dabar kasboje gyvena vos keletas berberų šeimų. Vietiniai iki šiol vilki tokius pačius drabužius, kaip ir jų protėviai prieš šimtmečius. Pasivaikšiosite siauromis kasbos gatvelėmis, nuo jos sienų apžvelgsite atsiveriančią panoramą: baltas Atlaso kalnų viršūnės, žalios oazės, raudonas, pilkas ir juodas uolas bei tolumoje geltonuojančią Sacharos dykumą. Pageidaujantys galės pasisvečiuoti berberų šeimoje, kuri pasidalins receptu, kaip išvirti tikrą marokietišką mėtų arbatą – tradicinį marokiečių gėrimą. Grįžę namo ir savo svečius galėsite nudžiuginti šiuo „berberišku viskiu“, padarytu iš mums puikiai žinomo augalo. Palikę Ait Benhaddou kasbą, judėsite link Marakešo. Pakeliui stebėsite, kaip keičiasi kraštovaizdis: kaktusų laukai, neaukštos kalvos, pereinančios į dangų remiančius kalnus, per kuriuos serpantiniais vinguriuoja keliai. Atlaso kalnuose įveiksime aukščiausią Šiaurės Afrikos **Tichkos perėją** (2260m), skiriančią Marakešo lygumą nuo Sacharos dykumos. 1936 m. prancūzų nutiestas kelias palengvino sudėtingą kelionę iš Timbuktu į Marakešą, kai kupranugarių vilkstinės gabendavo auksą, prieskonius ir vergus. Daugybė posūkių dovanos jums nepakartojamą kalnų panoramą, besileidžiančios saulės nudažytą ochros spalva. Vakare pasieksite **Marakešą** ir įsikursite viename iš jaukių riadų. Pirmą kartą Marakešą būtina išvysti vakaro prieblandoje, nes nusileidus saulei šis magiškas miestas pabunda. Keliausite į sutemų apgaubtą garsiąją **Džema el Fna** – Mirusiųjų aikštę, buvusią egzekucijų vietą, kur nusikaltėliams kapodavo galvas, o dabar neregėtai romantišką, amžinai šurmuliuojančią vietą, mirguliuojančią ryškiaspalviais skėčiais, kur kasdien vyksta gyvas, nesurežisuotas spektaklis. Ši vieta yra ištisai unikali. Čia susitinka įvairios Šiaurės Afrikos kultūros – rafinuota arabų kultūra, primityvesnė berberų ir beduinų bei magiškasis juodosios Afrikos pasaulis. Subūrę šimtus žiūrovų, savo meistriškumą demonstruoja kobrų kerėtojai, stebukladariai, triukšmingieji fakyrų, fokusininkai ir žonglieriai, gyvūnų dresuotojai, pasakoriai, muzikantai ir pilvo šokėjos. Reginys užburia ir tarsi perkelia į arabišką pasaką. Tuo pat metu virš užkandinių vyniojasi dūmų kamuoliai ir aikštėje pasklinda aštraus Marakešo avienos kepsnio, kebabo ir kuskuso aromatas. Tad stokite į eilę ir ragaukite maistą, parduodamą tiesiai nuo kaitrių kepsninių, ar iš garuojančių puodų – pupelių sriubos, baklažanų, ar viščiuko su karamelizuotu moliūgu... Akys raibsta nuo egzotiškų vaisių ir riešutų. Čia pat spaudžiamos šviežios apelsinų sultys – jų tiesiog privaloma paragauti. **Nakvynė viešbutyje arba riade.**

10 diena. Marakešas – Atlanto vandenyno pakrantė. Pusryčiai. Po pusryčių Jūsų lauks pažintis su šalies kultūrine širdimi **Marakešu**, kurį Vinstonas Čerčilis, apsilankęs čia 1935 metais ir pakerėtas rausvojo miesto egzotiško grožio pavadinu „Sacharos Paryžiumi“. Cinamono miesto Marakešą, įsikūrusio atokiame šiaurinės Afrikos rajone, tarp Atlaso kalnų ir dykumos pakraščio, klimatas maloniai šiltas, o gamtovaizdžiai – spalvingi ir įvairūs. Lankysite Marakešo senamiestį – **mediną**, apjuostą gynybinės sienos (UNESCO kultūros paveldas nuo 1985m.). 1060 metais čia buvo įkurta karinė stovykla. Klajoklių gentims pradėjus sėslų gyvenimą, miestas augo ir XIIa. saugumo sumetimais buvo aptvertas 10 km ilgio, 10m aukščio siena, kurios kontūrus visiškai atkartoja dabartinė rausva miesto siena. Gražiausias jos dekoras – gandraklaidžiose stypsantys žiemoti atskridę gandrai. Jų čia tiek daug, kad Marakešą drąsiai galima vadinti gandrų miestu. Pasivaikščiojimas po mediną – tai kelionė į pasakų pasaulį. Chaotiška gatvėlių raizgalynė, daugybė pypsinčių motorolerių, asilų bei mulų, traukiančių didžiausius krovinius – tik spėk dairytis, kad nepapultum po ratais ar kanopomis. Gatvelėse verda gyva prekyba – turguje siūlomi džalabai (taip Maroke vadinama tradicinė arabų apranga), babušai (tradicinė avalynė), odos dirbiniai, keramika, Aladino lempos, įvairiausi prieskoniai ir žolelės, riešutai ir datulės. Akys raibsta nuo kilimų gausybės, sidabro dirbinių... Vėliau iš išorės apžiūrėsite **Kutubijos (Bibliotekos) mečetę** su 77m aukščio minaretu, matomu iš toli ir vis dar valdančiu miesto panoramą. Legenda pasakoja, kad senovėje keturi varpai minareto viršuje buvo iš gryno aukso, suldyto iš sultono žmonos papuošalų už bausmę, mat ji ramadano metu suvalgė keturias vynuoges. Kita legenda porina, kad seniau į šį minaretą kviesti maldai kopdavo tik akli muedzinai, idant nepamatytų sultono haremo sugulovių. Esant galimybei, lankysite haremų praeitį saugančius **Bachijos rūmūs**, įsikūrusius jazminų ir apelsinų žiedais kvėpiančiuose soduose. Tai išskirtinis marokietiškos architektūros ir dekorų pavyzdys. Iki šių dienų gerai išsilaikę rūmų kambariai nustebins savo elegancija, aukso, onikso ir marmuro puošyba. Ypač žavūs vidiniai kiemeliai su fontanais, lubų ir sienų ornamentika. Gėrėsitės nuostabaus grožio **Mažorelio sodu**, kurį užveisė prancūzų dailininkas Žakas Mažorelis. Geriausias Mažorelio paveikslas buvo nutapytas ne dažais, o gėlėmis, medžiais, upeliais ir fontanais. Nuostabus pusiau arabiškas, pusiau prancūziškas sodas, kuriame surinkta viena geriausių augalų kolekcijų pasaulyje, dabar yra viena iš daugelio Maroko įžymių. Palikę jau keletą dešimtmečių europiečių taip mėgiamą Marakešą, keliausite į kurortą Atlanto vandenyno pakrantėje. Jeigu pasisėks, pakeliui pamatysite šio regiono ikoną – po Argano krūmus besikarstančias ožkas. Esant galimybei, trumpam sustosite kooperatyve pasižiūrėti, kaip gaminamas vienas vertingiausių pasaulyje argano aliejus – „baltasis Maroko auksas“. **Nakvynė viešbutyje arba riade Es Saviros (Saviros) kurorte Atlanto vandenyno pakrantėje.**

11 diena. Poilsis Atlanto vandenyno pakrantėje Es Saviros kurorte. Es Saviroje jus džiugins ilgas paplūdimys, bangų mūša, žuvėdrų klyksmas ir draugiški vietos žmonės. Iki tol Maroko miestuose vyravusią rausvą spalvą pakeis ryškiai mėlyna ir balta. Šį meniską 15a.

portugalų įkurtą ir Mogadoro vardu pavadintą, 6-ame dešimtmetyje pamėgo hipiai, čia buvo apsistojęs ir legendinis roko muzikantas Džimis Hendriksas. Šiandien kurortas traukia banglenčių ir burlenčių sporto mėgėjus, kurie jį vadina „Afrikos vėjų miestu“. Puikios galimybės aktyviam poilsiui – safaris kupranugariais, išvykos po kopas keturčiais ir pėsčiomis, jėgos aitvarai, jodinėjimas vandenyno pakrante žirgais, žvejyba. Pasyvaus poilsio mėgėjai ilsėsis fotogenišrame paplūdimyje, o mielos parduotuvėlės ir jaukios meno galerijos siūlys egzotiškas lauktuves namiškiams. Pasimėgavę saulės voniomis, galbūt norėsite save dar labiau palepinti. Dosnūs Marokas dovanos galimybę patirti tikrą kaifą. Pastarasis žodis, atkeliavęs iš arabų kraštų, bene tiksliausiai apibūdina jausmą mėgaujantis rytietiškomis grožio bei sveikatos procedūromis. „Kayf“ arabų kalba reiškia malonumą. Taigi, jei dar neišbandėte hamamo, dabar tam – puikus metas. Garų pirtyje atsipalaiduosite, Jūsų odą nušveis, kūną įtrins kvapniaisiais aliejais, kad pasijustumėte naujai gimę. Verta išbandyti ir šimtamečių tradicijas turintį masažą. Maloniems pojūčiams sustiprinti visada tinka citrusinių vaisių sulčių, mėtų arbatos ar stiprios kavos (cafe noir) stiklinė, o gal ir aromatingas kaljano dūmas, galintis nunešti į atsiminimus apie gražiausias kelionės akimirkas. Gurmanai galės save palepinti šviežiomis jūros gėrybėmis Atlanto vandenyno pakrantės restoranėliuose... **Nakvynė viešbutyje arba riade Es Saviros (Saviros) kurorte Atlanto vandenyno pakrantėje.**

12-13 diena. Es Savira – Marakešas. Skrydis Marakešas - Vilnius (su persėdimu viename Europos miestų).. Pusryčiai. Po pusryčių apžiūrėsite **Es Saviros** mediną (UNESCO kultūros paveldas nuo 2001m.), kuri klaidumu ir grožiu nenusileidžia Feso ir Marakešo senamiesčiams, uostą – tvirtovę, autentišką žuvų turgų. Pervežimas į Marakešo oro uostą. Skrydis į Vilnių per tarpinį Europos oro uostą. Grįžimas į Lietuvą 13-tą kelionės dieną. **Svarbu!** Skrendant į Kasablanką programa įvykdoma per 14 dienų. Skrendant į/iš Kasablankos oro uosto, keičiasi objektų lankymo tvarka.

Įskaičiuota į kelionės kainą

- Kelionė patogiu mikroautobusu/autobusu (visi pervežimai pagal programą);
- Visi viešbučiai ir riadai (marokietiško interjero viešbučiai) kruopščiai atrinkti **GRŪDOS** kelionių ekspertų:
 - 9 nakvynės 3-4* (pagal šalies kategoriją) viešbučiuose ir riaduose (už priemoną galima rinktis 5* viešbutį poilsio metu);
 - 1 nakvynė dykumos viešbutyje;
 - 1 nakvynė dykumos stovyklavietėje berberų palapinėse (ypač egzotiška!);
- Maitinimas pagal programą: 11 pusryčių, 4 vakarienės;
- Išskirtinė, vietinių paruošta berberiška vakarienė dykumoje (penkta vakarienė);
- Tradicinio marokietiško maisto gamtinio pamokėlio ir vakarienė (šešta vakarienė);
- Ekskursinė – pramoginė programa, bilietai į lankytinus objektus (pagal aprašą).
- Kvalifikuoto vietinio gido paslaugos pažintinio turo metu;
- Profesionalaus **GRŪDOS** kelionės vadovo iš Lietuvos paslaugos;
- Kelionės dokumentų sutvarkymas.

Neįskaičiuota į kelionės kainą

- Tarptautinių skrydžių bilietai su oro uostų mokesčiais, kurių kaina nuo 490 EUR (kaina priklauso nuo aviakompanijos vykdomų akcijų, bilietai pirkimo dienos, sezoniškumo.);
- Papildomos ekskursijos (papildomai turėti apie 50 EUR);
- Medicininių išlaidų draudimas užsienyje (privalomas), nelaimingų atsitikimų, bagažo ir neįvykusios kelionės draudimas (pagal pageidavimą);
- Asmeninės išlaidos, arbatpinigiai vietiniams gidams 2-3 EUR asm. (dienai) ir vairuotojams 1-2 EUR asm. (dienai), gėrimai, kitos nepamintėtos išlaidos;
- P.S. už leidimą fotografuoti ir filmuoti tam tikruose objektuose mokama papildomai.

Svarbi informacija

Daugiau informacijos: <https://www.gruda.lt/naujienos/esim-virtuali-korteile>

Papildoma informacija

- Kelionės organizatorius pasilieka teisę optimizuoti maršrutą likus mėnesiui iki kelionės pradžios.
- Pasikeitus skrydžių, lėktuvų bilietų ir/arba kitų paslaugų kainoms, valiutų kursams, kelionės programa, data ir kaina gali keistis. **Aviabilietai negražinami ir nekeičiami, pinigai už juos negražinami;**
- Siūlomų ekskursijų, pramogų, objektų lankymo tvarka, skaičius ir kainos gali keistis;
- Nurodyta tarpinių pervežimų trukmė gali keistis dėl kelių būklės, eismo ar oro sąlygų;
- **Siekdamas užtikrinti keliautojų saugumą**, kelionės organizatorius pasilieka teisę keisti kelionės programą, ekskursijų eilės tvarką, viešbučius, skrydžius ir pervežimus dėl aplinkybių arba įvykių kelionės šalyje (gamtos reiškinių, oro sąlygų, streikų, politinės aplinkybės, etc.), kurių nebuvo galima numatyti iki kelionės pradžios. Kelionės organizatorius neatsako už papildomas išlaidas, atsiradusias dėl šių aplinkybių (pvz, vizų pratęsimas, nauji lėktuvo bilietai, papildomos nakvynės, pervežimai, skiepai ir pan.);
- Minimalus keliautojų skaičius grupėje – 15 turistų. Nesurinkus minimalaus turistų skaičiaus ir, turistams sutikus, grupė gali vykti be kelionės vadovo iš Lietuvos; kelionės kaina perskaičiuojama;
- **Nepamirškite pasirūpinti savo sveikata:** pasikonsultuokite su šeimos gydytoju, kelionėje turėkite individualią vaistinėlą. Rekomenduotinių skiepų sąrašas svetainėje <https://nvsc.lrv.lt/skiepai-keiautojams>;
- LR piliečio pasas turi galioti ne mažiau kaip 6 mėn. po kelionės pabaigos. **SVARBU! Pasas turi būti tvarkingas, nesuplyšęs, jame neturi būti neoficialių antspaudų***. Atkreipiame dėmesį, kad, remiantis nauja ES direktyva, joks asmens dokumentas negalioja ilgiau kaip 10 metų po jo išdavimo datos;
- **KELIONIŲ ORGANIZATORIUS „Kauno Grūda“ NEATSAKO UŽ PASIENIO PAREIGŲNŲ IR ORO VEŽEJŲ VEIKSMUS.**

Svarbu!

Skrendant į Kasablanką programa įvykdoma per 14 dienų.

Skrendant į/iš Kasablankos oro uosto, keičiasi objektų lankymo tvarka.

***Kas yra neoficialūs antspaudai?** Tai suvenyriniai antspaudai, kuriuos keliautojai gali gauti turistinėse vietose (pvz.: Maču Pikču, Ušuajuje, Japonijoje, Jungfrau ir kt.). Jei norite turėti suvenyrinį antspaudą, skirkite jam vietą užrašų knygutėje. Į pasą jų dėti griežtai nerekomenduojama.

Detalios informacijos kreiptis į maršruto operatorių

Paulė Pocevičiūtė

 052150210 paule@gruda.lt

Skambinkite mums

I-V 09:00 - 18:00, VI : Nedirbame, VII : Nedirbame

Kaunas: [037\) 32 44 54](tel:037324454), **Vilnius:** [05\) 215 00 77](tel:052150077), **Klaipėda:** [046\) 31 17 43](tel:046311743), **Mažeikiai:** [044\) 32 53 00](tel:044325300), **Online užsakymai:** [061148640](tel:061148640), **Grupėms:** [037\) 40 41 73](tel:037404173)